

A KÖNYVTÁR TÖRTÉNETE

A Kislángi Iparos Olvasókör 1945 előtt összesen 400 kötetes könyvtárral rendelkezett. Ezt a könyvtárat az iparosköri tagság nagy része rendszeresen olvasta. Természetesen a község lakosságának nagy része nem ért hozzá, mivel elsősorban a tagok számára biztosították az olvasást, másrészt pedig a község lakossága számához viszonyítva nagyon kevés volt ez a könyvállomány.

A háború alatt ez a községben levő legszámottevőbb könyvtár is teljesen tönkrement.

1945 utáni években az ifjúsági szervezetek és az iskola rendelkezett csak számottevő könyvállománnyal. Az ifjúsági szervezetekben nem nagy gondot fordítottak a könyvtárak fejlesztésére, sőt a meglévő állományt is gondatlanul kezelték. Ennek az lett a következménye, hogy rövidesen elkallódtak a meglévő könyvek is. Ilyen állapotok mellett feltétlenül szükség volt egy jól megszervezett községi könyvtár létrehozására. Láta ezt a községi tanács is. Pintér Gyula tanácstíkárs javaslatára a községi tanács tagjai minden hónapban 1 forintot adtak össze könyvekre. Az összegyűjtött pénzen a tanácstíkárs könyveket vásárolt, és a tanácsház egyik szekrényében tartotta. Az így összegyűjtött könyvek mennyisége alapot biztosított a községi könyvtár létrehozására. Két könyvtárost bíztak meg az új könyvtár vezetésével. Hajdok István és Vadócz Pál társadalmi munkában látták el a könyvtáros feladatait.

A társadalmi úton összegyűjtött könyvek mintegy 140 kötetet tettek ki.

1952-ben alakult meg a községi könyvtár.

Ugyanebben az évben, a kultúrotthonban kaptak helyet a könyvek. Az állam 1953-ban nyújtotta az első nagyobb támogatást a községi könyvtárnak.

A Székesfehérvári Megyei Könyvtár a következő szerződést kötötte a községi tanáccsal:

SZERZŐDÉS

A Székesfehérvári Megyei Könyvtár a Kislángi Községi Könyvtárnak használatra átad 552 db, az állam tulajdonában levő, lebélyegzett könyvtári könyvet.

Az átadó könyvtár gondoskodik:

- a. a vándorkönyvtár könyveinek cseréjéről
- b. a vándorkönyvtár irányításáról, ellenőrzéséről
- c. a szükséges nyomtatványokkal való ellátásáról
- d. a könyvtáros továbbképzéséről.

A Kislángi Községi Tanács vezetősége a jegyzék szerint átveszi a könyveket, és kötelezi magát, hogy gondoskodik:

1. Megfelelő könyvtáros beállításáról, továbbképzéséről (tanfolyamra küldés)
2. A könyvtár állományának megfelelő elhelyezéséről, zárható szekrényben való tárolásáról, a könyvállomány megóvásáról.
3. A könyvtár forgalmának növeléséről, és az olvasók pontos nyilvántartásáról.
4. A kölcsönzési idő legalább hetenként egyszeri pontos betartásáról.
5. A havi jelentések pontos beküldéséről.
6. A könyvek megrongálása, elvesztése esetén a veszteség megtérítéséről.

A könyvtár vezetésével Vadócz Pál elvtársat bízunk meg.

Kelt, Kisláng, 1953 szeptember 11-én.

A könyvtár fejlesztését és az olvasók táborának növekedését az is elősegítette, hogy Kislángon gyakran szerveztek irodalmi esteket, író-olvasó találkozót, amelyekre a község lakóinak jórésze elment. Az első irodalmi előadást Balogh Imre enyingi magyar nyelv és irodalmi szakfelügyelő tartotta a községi kultúrotthonban, 1953-ban.

A Fejérmegyei Néplap 1953 szeptember 23-i számában a következőket olvashatjuk a kislángi községi könyvtár forgalmáról:

„A könyvtár délutáni kölcsönző óráján 68 könyvet vittek ki az olvasók. Ez szeptember elején szép eredmény. És nemcsak gyerekek, fiatalok olvasnak. Id.Polgár Ferenc középparaszt 38 kitűnő könyvet olvasott az elmúlt télen, köztük magyar, orosz és más klasszikusokat, új szovjet könyveket. Legjobban Illyés Gyula „Puszták népe” című könyve ragadta meg a figyelmét. Földi József tanácsstag, a Mezőgazdasági Állandó Bizottság tagja a szépirodalom mellett sok szakkönyvet is olvas. Zöld Ferencné a legjobb olvasók egyike. Vadócz Pál könyvtáros elmondja, hogy Vimmer László nemrég panasszal fordult hozzá, neki már nincs is ebben a könyvtárban könyv, mind kiolvasva. Éppen azon a héten érkezett meg a megyei könyvtár új szállítmánya. Mindjárt volt olvasnivalója Vimmer Lászlónak. A legnépszerűbb művek Mikszáth Kálmán: Különös házasság, Gárdonyi Géza: Egri csillagok, Solohov: Új barázdát szánt az eke, A csendes don két hatalmas kötetét tizenkilencen olvasták az elmúlt télen. Veress Péter Három nemzedékének ugyanilyen köteteit 16-an. A gyermekek két legnépszerűbb könyve Iljin Szegál: Hogyan lett az ember óriás és Teknős Péter: Az ezerszínű kincs. Kisláng most rendez be olvasótermet, és várja az olvasónapot.”

1953-ban Vadócz Pál könyvtáros tanfolyamon vett részt Siófokon. 1954 őszén Csoóri Sándor költő látogatott el Kislángra, hogy találkozzék a paraszti olvasótáborral. Ezen az olvasóesten mintegy 300 ember gyűlt össze a kultúrotthonban. Ez a nagy létszám annak volt köszönhető, hogy megnőtt a falusi lakosság érdeklődése az irodalom iránt, és a tömegszervezetek rendkívül nagy propagandát fejtettek ki az irodalmi est sikere érdekében. A községben mindenütt hirdették dobszóval, plakátokon és a moziban. Az irodalmi est műsorában Csoóri Sándor saját költeményeiből szavalt, az összekötő előadást pedig Könczöl Imre tartotta.

1955 őszén Vörösmarty irodalmi este rendeztek a költő halálának 100 éves évfordulója alkalmából. A költő tiszteletére a könyvtárban szavalóverseny is volt, amelyen nagy sikerrel szerepeltek a tanulók. Szabó Sári, Hajdók Piroska, Kárász Aranka, Takács Edit el is jutottak a járási versenyre, de velük ment Kovács Erzszi is, aki ugyan még csak óvodás volt, de máris nagyon szépen szavalt.

1955-ben nagyot emelkedett az olvasók tábora Kislángon. A tanítás befejeztével az úttörők vették birtokba a könyvtár helyiségét. Az alig 3600 lakosú községben 278 kis diák látogatta rendszeresen a könyvtárat. A falu lakóinak több mint 15 százaléka volt olvasója a könyvtárnak

Az 1956-os események megtorpantották a községi könyvtár fejlődését is. Tíz napig szünetelt a kölcsönzés. A szépen fejlődő könyvtárra az ellenforradalmi akciók vezetői ki akarták terjeszteni a könyvégető kezeiket. Vadócz Pál könyvtárost több ízben keresték, hogy adja át a könyvtár kulcsait a plébánosnak.

1957-58. több irodalmi előadás hangzott el a kultúrotthonban. Az irodalmi esteket Polgár Ferencné magyar szakos nevelő tartotta. Különösen az ifjúság látogatta szívesen ezeket az előadásokat.

1961-ben a Székesfehérvári Irodalmi Színpad látogatott el Kislángra. Galambos Lajos, Tabák András előadásait nagy érdeklődés kísérte.

1962-ben Takács Imre jött el Kislángra az ünnepi könyvhét alkalmából. Az előadást a kultúrotthonban tartották, mintegy 150 fő volt jelen.

A könyvtár fejlődése, az olvasók taborának növekedése egyre jobban szükségessé tette új, modern könyvtárhelyiség létrehozását. A szaporodó könyvállomány sem fért már el a szűk könyvespolcokon. Éppen ezért 1962-ben új könyvtárhelyiséget kapott Kisláng. Az új helyen berendezett könyvtár minden igényt kielégített.

Év	Művek száma			Művek Ft-értéke			Olvasók száma			Kölcsönzés			
	Költiség- vetésből beszerz.	Egyéb úton beszerzett	Ösz- szesen	Költiség- vetésből beszerzett	Egyéb úton beszerzett	Ösz- szesen	14 éven aluli	14 éven felüli	Ösz- szes	Ismeret- terjesztő	Szép- irodalmi	Ifjúsági	Össz.
1952		142	142		1904,—	1904,—			300				1582
1953									429				5618
1954			398			6845,—	279	268	547	360	1724	1472	3480
1955	274	786	1060	4605,—	12702,—	17307,—	293	408	701	861	5643	4578	11082
1956	310	199	509	4995,—	3088,—	8084,—	?	?	670	1171	7951	6263	15385
1957	133	189	322	2420,—	3761,—	6181,—	258	410	668	969	7798	5917	14684
1958	110	33	152	2399,—	446,—	2845,—	245	262	507	1122	7423	5288	13933
1959	241	64	305	5952,—	1388,—	7340,—	229	273	502	967	7348	5224	13539
1960	176	69	245	4840,—	1867,—	6708,—	247	294	541	468	8336	6400	15104
1961	286	23	309	7567,—	2076,—	9643,—	295	255	550	1125	7116	5991	13704
1962	227	635	969	7808,—	14220,—	31028,—	344	358	702	1695	8521	7254	17470

Készült

Farkas Gábor, Lencsés Ferenc, Pesovár Ferenc, Sziklai Artur: Tanulmányok Kisláng múltjából és jelenéből (Székesfehérvár, 1964.) című könyve alapján